

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NR. 1164 / DPSG
DATA 05.07.2013

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
25.07.2013

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului*”, inițiată de domnul deputat Tudor Ciuhodaru – Grupul parlamentar al PP-DD (Bp. 189/2013).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 29 alin. (11) și completarea art. 29¹ din *Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare*, cu o nouă literă, **lit. g**), în sensul includerii obligației candidaților la alegerile parlamentare de a depune o declarație profesională.

Potrivit propunerii legislative, declarația profesională va însoți propunerea de candidatură, se va da în scris, pe propria răspundere și va cuprinde totalitatea formelor de învățământ absolvite, precum și alte forme de perfecționare sau activități profesionale ale declarantului.

Potrivit *Expunerii de motive*, demersul legislativ are ca scop „*informarea corectă a cetățenilor și evitarea salturilor profesionale și științifice pe durata exercitării mandatului*”.

II. Observații

1. Potrivit dispozițiilor *Constituției României, republicată*, au dreptul de a fi aleși cetățenii cu drept de vot care au cetățenia română, domiciliul în România și nu le este interzisă asocierea în partide politice.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 37 alin. (2) din *Legea fundamentală*, „*Candidații trebuie să fi împlinit, până în ziua alegerilor inclusiv, vârsta de cel puțin 23 de ani pentru a fi aleși în Camera Deputaților sau în organele administrației publice locale, vârsta de cel puțin 33 de ani pentru a fi aleși în Senat (...)*”.

Astfel, Constituția României garantează dreptul de a fi ales tuturor cetățenilor români care îndeplinesc condițiile legale, fără a institui alte limitări, respectiv îndeplinirea unor condiții privind nivelul studiilor.

2. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, drepturile electorale pot fi supuse unor condiționări și limitări numai dacă acestea sunt rezonabile. Drepturile electorale trebuie exercitate în conformitate cu art. 29 pct. 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, care proclamă că „*În exercitarea drepturilor și libertăților sale, fiecare om nu este supus decât numai îngrădirilor stabilite prin lege, exclusiv în scopul de a asigura cuvenita recunoaștere și respectare a drepturilor și libertăților altora și ca să fie satisfăcute justele cerințe ale moralei, ordinii publice și bunăstării generale într-o societate democratică*”. În același sens sunt și prevederile art. 19 pct. 3 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, în virtutea cărora exercitarea libertăților poate fi supusă anumitor limitări, care trebuie, însă, stabilite expres prin lege și care sunt necesare fie respectării drepturilor sau reputației altora, fie apărării securității naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice.

Totodată, jurisprudența CEDO subliniază faptul că drepturile electorale nu sunt absolute, dispozițiile art. 3 din Protocolul 1 la Convenție recunoscând implicit posibilitatea unor limitări sau restricții. Aceste condiții sau restricții nu pot priva de efectivitate drepturile electorale, ci trebuie să urmărească un scop legitim și să nu fie disproporționate în raport cu scopul urmărit.

Având în vedere cele menționate, considerăm că din *Expunerea de motive* nu rezultă caracterul rezonabil și proporțional al condiției de formă suplimentare menționate, introducerea obligației depunerii unei declarații profesionale odată cu propunerea de candidatură nefiind suficient motivată.

3. În ceea ce privește scopul informării corecte a cetățenilor, menționăm că informațiile privind calificările și titlurile în învățământ ale candidaților

reprezintă informații de interes public, la care, atât cetățenii, cât și mass-media au acces.

În opinia noastră, introducerea unui document suplimentar este excesivă, inițiatorul putând opta, eventual, pentru o soluție legislativă similară cu cea din *Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată, cu modificările ulterioare*, potrivit căreia propunerea de candidatură conține o mențiune referitoare la studiile absolvite (art. 27 alin. (2) lit. b)).

4. Totodată, considerăm că această măsură nu este de natură să evite „salturile profesionale și științifice pe durata exercitării mandatului”.

Astfel, declarația profesională ar fi o modalitate de a împiedica parlamentarii în exercițiu să dobândească calificări și titluri în învățământ, cu încălcarea legii. În acest caz, semnalăm faptul că dispozițiile *Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare*, instituie garanții și mecanisme vizând împiedicarea dobândirii frauduloase a calificărilor și titlurilor în învățământ (prevederile referitoare la etică și sancțiuni).

De asemenea, dacă parlamentarii nu ar trebui să mai urmeze forme de învățământ, instruire sau perfecționare pe durata mandatului, aceasta ar restrânge dreptul acestora la învățătură, prevăzut de art. 32 din *Constituție*.

5. Referitor la Anexa la propunerea legislativă, precizăm că nivelurile, formele de învățământ și, după caz, filierele și profilurile învățământului preuniversitar și superior sunt cele prevăzute de *Legea nr. 1/2011*, termenii de „universitare/postuniversitare/doctorat”, „gimnaziale”, „cursuri/seminarii de perfecționare” fiind incorect utilizați.

Totodată, raportându-ne la intenția inițiatorului, precizăm că sintagma „alte activități profesionale” descrie activitatea în câmpul muncii, și nu niveluri sau forme de învățământ urmate.

De asemenea, menționăm că *Legea nr. 35/2008* este organizată pe titluri și doar Titlul I conține o anexă, astfel că ar fi trebuit făcută trimiterea la noua anexă.

6. Referitor la motivarea prevăzută în *Expunerea de motive*, din cauza conținutului excesiv de sumar prezentat și argumentat, precum și a modalității necorespunzătoare de redactare, semnalăm faptul că aceasta nu a fost elaborată cu respectarea cerințelor prevăzute de art. 30 din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, referitoare la elementele obligatorii din cuprinsul instrumentului de prezentare și motivare.

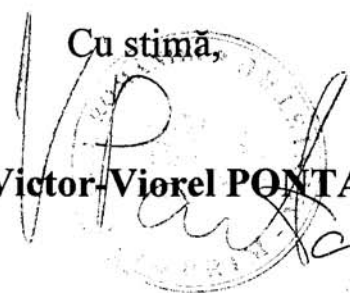
În acest sens, cu titlu exemplificativ, menționăm că din *Expunerea de motive*, în forma prezentată, nu rezultă „*cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare; principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi; concluziile studiilor, lucrărilor de cercetare, evaluărilor statistice*”, așa cum este prevăzut la art. 31 alin. (1) lit. a) din actul normativ menționat.

De asemenea, potrivit art. 48 alin. (2) din *Legea nr. 24/2000*, „*Alineatul, ca subdiviziune a articolului, este constituit, de regulă, dintr-o singură propoziție sau frază, prin care se reglementează o ipoteză juridică specifică ansamblului articolului; dacă dispoziția nu poate fi exprimată într-o singură propoziție sau frază, se pot adăuga noi propoziții sau fraze, separate prin punct și virgulă (...)*”. Astfel, întrucât norma de la **pct. 1** al inițiativei legislative are în vedere două ipoteze juridice distincte, apreciem că acestea ar fi trebuit redactate în alineate distincte.

Tot din punct de vedere al normelor de tehnică legislativă, precizăm că, potrivit art. 59 alin. (2) din *Legea nr. 24/2000*, „*Pentru exprimarea normativă a intenției de modificare a unui act normativ se nominalizează expres textul vizat, cu toate elementele de identificare necesare (...)*”. Pentru aceste considerente, atât în cuprinsul titlului, cât și în partea introductivă a articolului unic, *Legea nr. 35/2008* ar fi trebuit redată cu titlul său complet.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Victor-Viorel PONTA

DOMNULUI SENATOR GEORGE – CRIN LAURENȚIU ANTONESCU
PREȘEDINTELE SENATULUI